

سۇئال

بىزگە نامازنىڭ ئىسلامدىكى ئورنىنى چۈشەندۈرۈپ قويساڭلار .

تەپسىلىي جاۋاب

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

نامازنىڭ ئىسلامدا باشقا ھەرقانداق ئىبادەت ئۇنىڭغا يېتەلمەيدىغان كاتتا ئورۇنغا ئىگە . . . بۇنى تۆۋەندىكىلەر كۆرسىتىدۇ :

بىرىنچى : ئۇ بولسا دىن پەقەت ئۇنىڭ بىلەنلا ئۆرە تۇرىدىغان دىننىڭ تۇۋرىكى . . .

مۇئازىن بىن جەبەل نەقىل قىلغان ھەدىستە ، ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن :

مەن سىلەرگە پۈتكۈل ئىشنىڭ بېشى ، ئۇنىڭ تۇۋرىكى ۋە چوققىسىنى ئېيتىپ بەرمەيمۇ ؟ مەن (مۇئاز) : " ھەئە ، ئى ئاللاھ ئەلچىسى . " دىدىم . ئۇ : **ئىشنىڭ بېشى ئىسلام ، ئۇنىڭ تۇۋرىكى ناماز ھەمدە ئۇنىڭ چوققىسى بولسا جىھاد .** دىدى . [تىرمىزىي نەقىل قىلغان ، 2616 . ئەلبانى سەھىھ تىرمىزىدا سەھىھ دەپ تۈرگە ئايرىدى ، 2210]

ئىككىنچى : ئۇ ئىككى گۇۋاھلىق سۆزىگە نىسبەتەن كىشىنىڭ ئىتىقادىنىڭ ساغلاملىقىنى تىخىمۇ ئىسپاتلاش ھەمدە ئۇنىڭ قەلبىدە قارارلانغان ئىتىقادىنىڭ كۆرگىلى بولىدىغان دەلىلى سۈپىتىدە ئىككىنچى ئورۇندا تۇرىدۇ .

ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن مۇنداق دىگەن : **ئىسلام بەشىنىڭ ئۈستىگە قۇرۇلغان :** ئاللاھتىن باشقا ئىلاھ يوق ، ۋە مۇھەممەد ئاللاھنىڭ بەندىسى ۋە ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بېرىش ، نامازنى تۇرغۇزۇش ، زاكات بېرىش ، ئۆيىنى زىيارەت قىلىش (ھەج قىلىش) ، ۋە رامزاندا روزا تۇتۇش . [بۇخارىي (8) ، مۇسلىم (16) نەقىل قىلغان .]

نامازنى تۇرغۇزۇش : ئۇنىڭ سۆزلىرى ۋە ھەركەتلىرىنى مۇكەممەل قىلىپ ، ئۇنىڭ بەلگىلەنگەن ۋاقىتلىرىدا ئادا قىلىش . خۇددى قۇرئاندا كەلگەندەك ، ئاللاھ مۇنداق دىگەن : **ھەقىقەتەن ناماز مۇئمىنلەرگە ۋاقتى بەلگىلەنگەن ھالدا پەرز قىلىندى .**

ئۈچۈنچى : نامازنىڭ قالدى ئىبادەتلەرگە قارىغاندا ، ئۇنىڭ پەرز قىلىنىش ئورنى جەھەتتە ئاللاھىدە ئورۇنغا ئىگە . . .

يەنى ئۇنى پەرىشتە زىمىنغا ئېلىپ چۈشمىدى ، لىكىن ئاللاھ ئەلچىسى مۇھەممەدنى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئاسمانغا ئېلىپ چىقىش بىلەن نىئەمەتلەندۈردى ھەمدە پەرۋەردىگارى ئۇنىڭغا نامازنىڭ پەرزلىكىنى بىۋاسىتە ئېيتتى . ھەمدە بۇ ئىش بارلىق ئىسلام شەرىئەتلىرى ئارىسىدا نامازنىڭ ئۆزگىچىلىكى .

ناماز ھىجرەتتىن ئۈچ يىل بۇرۇن مېنېراج كېچىسى پەرز قىلىنغان .

ناماز 50 ناماز بولۇپ پەرز قىلىنىپ ئاندىن سانى بەشكە يەڭگىلىتىلگەن ، ھەمدە 50 نامازنىڭ ساۋابى بەش نامازدا ساقلىنىپ

قالغان . مانا بۇ ئاللاھنىڭ ئۇنىڭغا بولغان ياخشى كۆرۈشى ۋە ئۇنىڭ ئورنىنىڭ كاتتىلىقىغا دەلىل .

تۆتىنچى : ناماز ، ئاللاھ ئۇنىڭ بىلەن خاتالىقلارنى ئۆچۈرىدۇ . .

بۇخارىي (528) ، مۇسلىم (667) ئەبۇ ھۇرەيرىدىن نەقىل قىلدىكى ، ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن – بەكرىنىڭ ھەدىسىدە ، ئۇ ئاللاھ ئەلچىسىنىڭ مۇنداق دىگەنلىكىنى ئاڭلىغان : **ئويلاپ باقتىڭلارمۇ ؟ سىلەرنىڭ بىرىڭلارنىڭ ئىشىكىدە بىر دەريا بولسا ھەمدە ئۇ ئۇنىڭدا ھەر كۈنى بەش قىتىم يۇيۇنسا ، ئۇنىڭدا بىرەر كىرىنىڭ ئىزى قالمىدۇ ؟ ئۇلار :** " ئۇنىڭدا ھېچقانداق كىر ئىزى قالمايدۇ . " دىدى . ئۇ : **ئەنە ئۇ كۈندىلىك بەش نامازغا ئوخشايدۇ ، ئۇ ئارقىلىق ئاللاھ گۇناھلارنى ئۆچۈرىدۇ .**

بەشىنچى : ناماز بولسا دىننىڭ يوقۇلىدىغان ئەڭ ئاخىرقى قىسمى ، ھەمدە ناۋادا ئۇ يوقالسا دىننىڭ ھەممىسى يوقىلىدۇ . نەقىل قىلىندىكى ، جابىر بىن ئابدۇللاھ مۇنداق دىگەن : " ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەن : **كىشى بىلەن شېرىك ۋە كاپىرلىقنىڭ ئارىسى بولسا ئۇنىڭ نامازنى تاشلىشى .** [مۇسلىم نەقىل قىلغان ، 82] شۇڭلاشقا مۇسۇلمان نامازنى ۋاقتىدا ئادا قىلىشنى داۋاملاشتۇرۇشى ، ئۇنىڭغا ھورۇنلۇق قىلماسلىقى ۋە سەل قارىماسلىقى لازىم . ئاللاھ مۇنداق دىگەن :

ناماز ئوقۇغۇچىلارغا ۋاي ! . ئۇلار نامازلىرىغا سەۋەنلىك قىلىدۇ (ۋاقتىدىن كېچىكتۈرۈپ ئوقۇيدۇ) « [ما ئۇن (قولقا) : 4-5] ھەمدە ئاللاھ نامازلىرىنى يوقىتىۋەتكۈچىلەرنى مۇنداق دەپ ئاگاھلاندۇرىدۇ :

ئۇلار كەتكەندىن كېيىن (ئۇلارنىڭ) ئورنىنى باسقان ئورۇنباسالار نامازنى تەرك ئەتتى ، نەپسى خاھىشلىرىغا ئەگەشتى ، ئۇلار (قىيامەتتە) گۇمراھلىقنىڭ جازاسىنى تارتىدۇ .

[مەرىيەم : 59]

ئالتىنچى : ناماز بەندە قىيامەت كۈنى سوراققا تارتىلىدىغان بىرىنچى نەرسە :

نەقىل قىلىندىكى ئەبۇ ھۇرەيرە مۇنداق دىگەن : " مەن ئاللاھ ئەلچىسىنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دىگەنلىكىنى ئاڭلىدىم : « بەندە قىيامەت كۈنى سوراققا تارتىلىدىغان بىرىنچى ئىش ئۇنىڭ نامىزى بولىدۇ . ئەگەر ئۇ ياخشى بولسا ئۇنداقتا ئۇ راۋاج تاپىدۇ ۋە ئۇتۇق قازىنىدۇ ، بىراق ئۇ ناچار بولسا ، ئۇنداقتا ئۇ ۋەيران بولىدۇ ۋە زىيان تارتىدۇ .

ئەگەر ئۇ پەرىز نامىزىنى كەم قىلغان بولسا ، ئۇلۇغ پەرۋەردىگار : **قاراڭلار ، بەندەمنىڭ نەپلى نامىزى بارمۇ – يوق ؟ پەرىزدىن**

كەم بولۇپ قالغانلىرى ئۇنىڭ بىلەن تولۇقلىنىدۇ . دەيدۇ . ئاندىن باشقا ئىش – ئەمەللىرىمۇ مۇشۇ تەرىقىدە بولىدۇ . » [

نەسائىي (465) ، تىرمىزىي (413) نەقىل قىلغان . ئەلبانىي سەھىيھ جامئىئەدا سەھىيھ دەپ تۈرگە ئايرىغان ، 2573]

ئاللاھتىن بىزنىڭ ئۇنى ئەسلىپ تۇرىشىمىزغا ، ئۇنىڭغا تەشەككۈر ئېيتىشىمىزغا ۋە ئۇنىڭغا ياخشى ئىبادەت قىلىشىمىزغا ياردەم قىلىشىنى سورايمىز .

مەنبەلەر : كتاب الصلاة للدكتور الطيار ص 16 ، وتوضيح الأحكام للبسام 1/371 ، وتاريخ مشروعية الصلاة للبلوشي ص